

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG

COMPTE RENDU INTÉGRAL

MET HET BEKNOPT VERSLAG

AVEC LE COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

COMMISSION DE LA SANTÉ PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU RENOUVEAU DE LA
SOCIÉTÉ

woensdag

mercredi

16-05-2001

16-05-2001

15:00 uur

15:00 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CVP	<i>Christelijke Volkspartij</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP	<i>Socialistische Partij</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + nummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag (op wit papier, bevat de bijlagen en het beknopt verslag, met kruisverwijzingen tussen Integraal en Beknopt Verslag)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral (sur papier blanc, avec annexes et CRA, avec renvois entre le CRI et le CRA)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : alg.zaken@deKamer.be</i>	<i>e-mail : aff.generales@laChambre.be</i>

INHOUD

Vraag van mevrouw Magda De Meyer aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het verbod op zeugboxen in België en Europa" (nr. 4666) 1

Sprekers: **Magda De Meyer, Magda Aelvoet**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, **Robert Denis**

Vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het jaarrapport Planningscommissie" (nr. 4633) 4

Sprekers: **Luc Goutry, Magda Aelvoet**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

SOMMAIRE

Question de Mme Magda De Meyer à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'interdiction en Belgique et en Europe de l'élevage de porcelets en box individuels" (n° 4666) 1

Orateurs: **Magda De Meyer, Magda Aelvoet**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement, **Robert Denis**

Question de M. Luc Goutry à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "le rapport annuel de la Commission de planification" (n° 4633) 4

Orateurs: **Luc Goutry, Magda Aelvoet**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

van

WOENSDAG 16 MEI 2001

15:00 uur

COMMISSION DE LA SANTÉ
PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU
RENOUVEAU DE LA SOCIÉTÉ

du

MERCREDI 16 MAI 2001

15:00 heures

De vergadering wordt geopend om 15.13 uur door mevrouw Yolande Avontroodt, voorzitter.
La séance est ouverte à 15.13 heures par Mme Yolande Avontroodt, présidente.

01 Vraag van mevrouw Magda De Meyer aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het verbod op zeugboxen in België en Europa" (nr. 4666)

01 Question de Mme Magda De Meyer à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'interdiction en Belgique et en Europe de l'élevage de porcelets en box individuels" (n° 4666)

01.01 Magda De Meyer (SP): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, mijn vraag handelt over de zeugboxen en de actie van Gaia terzake.

In januari stelde de Europese Commissie in haar rapport voor dat zeugboxen in de Europese Unie zouden verboden worden vanaf 2012. Iedereen heeft wellicht de beelden gezien van de zeer kleine zeugboxen waarin de zeugen gedurende de dracht van 16,5 weken gevangen ligt op een harde betonnen vloer tussen metalen staven. Dat zeugen het grootste deel van hun volwassen leven op dergelijke manier moeten doorbrengen, is onverantwoord. De kooien zijn amper groter dan de zeug zelf, ongeveer 2 meter lang en 60 à 70 centimeter breed.

Het rapport van de Europese Commissie bevat een interessant deel over het economisch aspect

van een verbod op zeugboxen. De Commissie wijst erop dat bepaalde vormen van groepshuisvesting goedkoper blijken te zijn dan zeughokken. De algemene productiekosten onder meer inzake de bouw en het onderhoud van systemen van groepshuisvesting zijn lager dan die van de individuele zeughokken. Concreet betekent dit dat het weghalen van de zeugen uit de stallen en de groepshuisvesting het varkensvlees per kilo nauwelijks een paar franken duurder zou maken. Vleesetende consumenten van de Europese Unie consumeren gemiddeld 42 kilogram varkensvlees. Dit betekent dat het voedselbudget per jaar en per persoon slechts met 70 frank zou stijgen. Voor het geld hoeven we het niet te laten.

Op dit ogenblik worden reeds ongeveer 4 miljoen fokzeugen in de Europese Unie in alternatieve systemen grootgebracht.

Het standpunt van de Commissie wordt gesteund door de wetenschappers. In zijn rapport van 1997 veroordeelde het Wetenschappelijk Veterinair Comité reeds de zeughokken. Het Comité kwam tot het besluit dat deze huisvestingmethode ernstige welzijnsproblemen veroorzaakt en dat zeugen bij voorkeur in groep moeten worden gehouden.

Gaia heeft een overzicht gegeven van de gezondheidsproblemen waarmee zeugen geconfronteerd worden die opgesloten worden in kooien. Door geïnfecteerde snij- en schaafwonden lijden de dieren vaker aan pootwonden, kreupelheid en chronische pijnen. Door gebrek aan beweging verslappen hun botten en spieren.

Ze hebben vaker infecties aan de urinewegen omdat de dieren niet vrij kunnen bewegen. Ze lopen eveneens meer risico op hartproblemen. De dieren beginnen repetitieve bewegingen uit te voeren. Op die manier maken de zeugen duidelijk dat zij hun opsluiting proberen te verwerken. Met andere woorden, de zeug lijdt constant aan stress.

Het Wetenschappelijk Veterinair Comité berekende dat de ruimte die voorgeschreven wordt in het directief van 1991 onvoldoende is en per varken en opgesplitst per gewichtscategorie met 50% zou moeten verhoogd worden.

Het debat over de varkens staat geagendeerd op de volgende Landbouwraden. Het is, mijns inziens, belangrijk dat België een krachtig signaal uitstuurt, zeker omdat de Belgische publieke opinie dit thema steunt. Gaia verwijst naar een Dimarso-peiling van april 2001 bij een representatief staal van de Belgische bevolking. Uit deze peiling blijkt dat 90% van de Belgen zeugboxen wreed vindt. 83,5% gaat akkoord met een Europees verbod op dergelijke boxen. 85,5% van de Belgen die vlees eten, zijn bereid meer te betalen voor het vlees als de sector overschakelt op groepshuisvesting.

Vandaar mijn vraag dat u dat standpunt op Europees niveau zou verdedigen, mevrouw de minister en aandringen op een snellere uitvoering van het verbod op zeugboxen. Voorts pleit ik ervoor dat u nagaat of er eventuele financiële ondersteuning kan worden verleend aan varkensboeren die op groepshuisvesting willen overschakelen en dat u de maatregel verdedigt om een ruimte per varken op te leggen volgens de formule van het Wetenschappelijk Veterinair Comité, wat betekent dat de in het directief van 1991 voorgeschreven ruimte met vijftig procent moet worden vergroot. We hadden trouwens graag een globale discussie over het onderdeel dierenwelzijn in het Belgisch actieprogramma voor het voorzitterschap van de Europese Unie.

01.02 Minister **Magda Aelvoet**: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, het gaat hier om een duidelijk gedeelde verantwoordelijkheid van zowel de minister van Landbouw als van de minister van Dierenwelzijn. Volgens de afgesproken taakverdeling in het kader van het debat over de regionalisering is er een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de economische aspecten verbonden aan het kweken van nutsdieren, zoals die technisch worden genoemd, en de aspecten van dierenwelzijn.

Ik heb mijn collega er al attent op gemaakt dat ik

bereid ben samen met hem aan tafel te gaan zitten en te overleggen welke houding België zal aannemen in de besprekingen die in de Europese Unie verschillende maanden in beslag zullen nemen. Er zal uiteraard geen beslissing op korte termijn uit de bus komen. Immers, het is evident dat de totstandkoming van een akkoord met een voldoende grote groep landen om de oorspronkelijk vastgelegde datum van 2012, die naar aanleiding van nieuwe evaluaties onder druk is komen te staan, te vervroegen, tijd vraagt. Ik kan mij niet voorstellen dat zulks binnen de zes maanden kan worden gerealiseerd.

In ieder geval is het van het grootste belang dat we eerst in België onderzoeken welke tijdschema's wij kunnen verdedigen. Ik heb nog geen antwoord gekregen op mijn vraag, maar normaal gezien heb ik donderdagmiddag met de minister van Landbouw hierover een gesprek.

Uiteraard vormen de wetenschappelijke gegevens van het Wetenschappelijk Veterinair Comité en de resultaten van de Dimarso-peiling indicaties waarmee rekening moet worden gehouden. Wat mij betreft, zijn die overtuigend genoeg om te stellen dat het verbod vroeger moet ingaan.

Op Vlaams niveau werkt men aan de reconversie van de varkenssector. Al meer dan 400 boeren hebben zich bij minister Dua gemeld als kandidaat voor het interessante uitstapscenario. Ik zal dus zeker mijn regionale collega's moeten contacteren, aangezien zij in deze materie al initiatieven hebben ontplooid. Bijgevolg kan ik eigenlijk nog geen scherp afgebakend antwoord verstrekken.

Ik herinner u er wel aan dat ik ongeveer drie weken geleden een initiatief tegen de castratie van biggen heb genomen.

Oorspronkelijk was het de bedoeling van de Raad voor Dierenwelzijn, die hierover verslag had uitgebracht, om een datum voorop te stellen om met die praktijk te stoppen, met name 2009. Er zouden andere alternatieven worden ontwikkeld. Dat bleek echter geen haalbare kaart te zijn voor de ministers van Landbouw. Wel is er nu een werkgroep waarin de sector, de betrokken administraties en organisaties voor dierenwelzijn zullen worden uitgenodigd om na te gaan met welke middelen men die alternatieven echt kan ontwikkelen. Dat is immers dikwijls het probleem. Als men niet concreet ziet hoe iets op een economisch haalbare manier kan gebeuren, dan blokkeert men alles. Om dat te omzeilen hebben we inzake castratie een luik aangenomen om via

een werkgroep een draaglijke consensus op te bouwen om vooruitgang te boeken.

Persoonlijk geloof ik echt in de mogelijkheid van het promoveren van omschakeling naar meer diervriendelijke methodes waarbij het proces van aanduiden van mogelijkheden en het vrijwillig bewegen in een bepaalde richting volop kansen moet krijgen. Als we er willen in slagen vooruitgang te boeken, dan zal dat moeten gebeuren op basis van het overtuigen van de sector dat dit voor hen een haalbare kaart is in alle opzichten. Wij zullen bekijken hoe we de sector kunnen betrekken bij deze problematiek en wat er dan mogelijk is. Als men probeert om vanuit de overheid te handelen en vanuit het aanvoelen van mensen die niet direct een verantwoordelijkheid dragen in het realiseren van het proces, dan komt het dikwijls tot blokkeringen die de zaak alleen op de lange baan schuiven. Ik zal het nodige doen om hieraan te werken.

Ik voorspel u echter dat ook op Europees vlak de vooruitgang terzake echt tijd zal vragen. Ik heb dan ook weinig hoop op de mogelijkheid om dit dossier af te sluiten, ook niet onder Belgisch voorzitterschap.

01.03 La présidente: Monsieur Denis, en votre qualité d'expert, je vous donne la parole pendant une minute, comme au Parlement européen.

01.04 Robert Denis (PRL FDF MCC): Vous êtes bien aimable, madame la présidente. Vous savez que je n'ai pas l'habitude de voler au secours de Gaia mais, cette fois-ci, ils ont raison. Les boxes sont cruels: tels qu'ils sont imaginés aujourd'hui, ils enlèvent à la truie tout le confort minimum auquel elle aurait droit pour mettre bas et pour allaiter ses porcelets. Il faut changer cela. Maintenant, peut-on revenir à la méthode ancestrale consistant à laisser courir les truies ensemble ou même seules dans un grand espace? Il faut connaître la réalité: si vous laissez une truie mettre bas et allaiter ses porcelets dans un grand espace, de par les méthodes d'élevage, d'engraissement et la lourdeur des animaux aujourd'hui, on prend le risque de voir la truie écraser un certain nombre de ses porcelets. C'est la raison pour laquelle les boxes de mise à bas ont été inventés. L'intention n'est pas d'être cruel vis-à-vis des truies mais d'obtenir une meilleure rentabilité de l'élevage.

Madame la ministre, je pense qu'il faudrait peut-être charger une commission de spécialistes de faire preuve d'imagination afin de développer des boxes où les truies ont un certain espace, tout en

préservant les porcelets contre l'écrasement. Ce serait une belle démarche aux niveaux belge et européen.

01.05 Magda De Meyer (SP): Mevrouw de voorzitter, ik dank de heer Denis voor zijn ondersteuning van de vraag. Terzake rijst de fundamentele vraag waarom het nodig is om de varkens zo vet te mesten dat ze een bedreiging vormen voor de eigen kroost.

Mevrouw de minister, u zegt dat de discussie onmogelijk in zes maanden kan worden afgesloten. Ik begrijp dat dit een bijzonder moeilijke zaak is. Dat was ook niet de bedoeling van de vraag. Als het probleem wordt aangekaart voor een versneld opdoeken van die zeugboxen, dan denk ik dat u daar volledig mee akkoord gaat.

Het idee van de heer Denis om een aantal experts in te zetten is ook een goed idee. Is het idee om de problematiek van de zeugboxen mee in de werkgroep van de castratie op te nemen een haalbare kaart? Misschien gaat het één het ander verdrinken. Misschien is het wel het moment om de twee zaken tegelijk te regelen. Die afweging moet worden gemaakt. Het lijkt mij belangrijk dat de dialoog opnieuw opgestart wordt. Met een dialoog kan veel meer bereikt worden. Ik ben er voorstander van om rond de tafel te gaan zitten en eruit proberen te geraken. Er zijn veel mensen de mening toegedaan dat er een andere oplossing mogelijk is. Het lijkt toch economisch haalbaar te zijn vermits er nu reeds een groot aantal dieren op een alternatieve manier worden grootgebracht. Het moet wel lukken.

Over het globaal pakket dierenwelzijn binnen het Europese voorzitterschap heb ik nog geen antwoord gekregen. Ik had begrepen dat we alles samen gaan behandelen. Wanneer zou dat dan zijn?

01.06 Minister Magda Aelvoet: Op 6 juni 2001 gaan we het hele overzicht geven voor Leefmilieu en Volksgezondheid.

Au moment de la mise bas, la truie est stationnée ailleurs, précisément pour éviter des problèmes économiques, en ce sens que trop de porcelets mourraient. Une fois la phase d'autonomie des porcelets atteinte, les truies reprennent leur place dans les boxes extrêmement étroits. Franchement, si vous voyiez les bêtes! Mieux vaut ne pas être trop sensible! Leur espace est si limité qu'elles peuvent à peine bouger. Elles peuvent juste mettre le groin dans l'auge et le reste tombe dans des petits puits. C'est vraiment pénible à

voir.

01.07 Robert Denis (PRL FDF MCC): Mais, madame la ministre, je le dis et le répète: Gaia a eu raison de soulever le problème... cette fois-ci!

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De vraag nr. 4635 van mevrouw Trees Pieters wordt naar een latere datum verschoven.

02 Vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het jaarrapport Planningscommissie" (nr. 4633)

02 Question de M. Luc Goutry à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "le rapport annuel de la Commission de planification" (n° 4633)

02.01 Luc Goutry (CVP): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik heb inderdaad een vraag over het jaarrapport van de Planningscommissie. Er is immers zojuist een jaarrapport 2001 van de Planningscommissie voor de Medische Beroepen verschenen. Tot voor enkele jaren – of eigenlijk nog langer – was iedereen ervan overtuigd dat de plethora bij artsen veel te groot is en dat contingentering noodzakelijk is. De laatste tijd bestaat er echter druk om de maatregelen tot contingentering te versoepelen, onder het mom dat er opnieuw een dreigend tekort zou ontstaan. Met name de universiteit van Luik heeft een paar maanden geleden hierover een dubieuze studie gemaakt.

02.02 Minister Magda Aelvoet: Het was niet de Luikse universiteit, het was mevrouw Leliège van de UCL.

02.03 Luc Goutry (CVP): Zeer goed, mevrouw de minister. Blijkbaar bestaat er dus een dubbele benadering. Vlaanderen ondersteunt de genomen maatregelen; daar beweert iedereen dat ze te laat genomen zijn en dat de druk van de plethora veel te groot is. In het zuiden van het land bekijkt men het echter helemaal anders: zij zouden eerder te kampen hebben met een tekort. Ik vind dit een belangrijke zaak, want er bestond duidelijke politieke eensgezindheid toen minister Colla destijds de nodige maatregelen nam. Indien men hiervan wil afstappen, moet men weten waarmee men bezig is.

Mevrouw de minister, hoe interpreteert u de gegevens van het jaarrapport 2001, dat u ook hebt

ontvangen? Welke zijn voor u de belangrijkste conclusies uit het rapport?

Denkt u dat er een tekort aan geneeskundigen dreigt, zoals sommigen beweren? Zo ja, binnen welke tijdsspanne en voor welke specialisten? Men geeft wel enkele categorieën aan, maar zij vormen in die mate een minoriteit dat hun aantal absoluut niet in het gedrang komt.

Gaat u akkoord met de toenemende druk vanuit Wallonië om de contingentering te verruimen?

Staat u op een behoud van de eenvormige toepassing van de contingentering door de beide gemeenschappen, waarbij de gehanteerde verdeelsleutel van kracht blijft vermits er geen aanwijzing bestaat om dit te veranderen?

Denkt u dat deze druk eerder afkomstig is vanuit de onderwijssector dan vanuit de medische sector zelf? Hoe beoordeelt u dat?

Bevestigt u mijn stelling dat het grootste probleem in Wallonië te maken zou hebben met de niet doeltreffende organisatie van de universiteiten, waardoor sommige faculteiten niet meer de vereiste kritische massa studenten halen? Volgens mij ontstaat deze druk namelijk vanuit de universiteiten, omdat hun faculteiten te veel verspreid zijn en ze veel te weinig studenten hebben. Eigenlijk spant men de wagen voor het paard: er bestaat een gebrek aan studenten en daarom tracht men de contingentering te doorbreken. De sleutel van de contingentering was natuurlijk anders: het ging daarbij over programmatie en over een voldoende aantal zorgverstrekkers.

02.04 Minister Magda Aelvoet: Mevrouw de voorzitter, collega's, ongeveer een week geleden heb ik in de Senaat geantwoord op vragen over deze problematiek. Ik vermeld dit omdat ik in de Senaat antwoordde op een vraag van een Franstalige. U zult kunnen merken dat mijn antwoord hetzelfde is, ongeacht tot welke taalrol de vraagsteller behoort.

U stelt de vraag of de op dit ogenblik vastgestelde contingentering in staat is rekening te houden met een aantal wijzigingen zoals de veroudering van de bevolking, de vervrouwelijking van het beroep, de veralgemeende wens om minder uren per week te presteren, zowel voor mannelijke als vrouwelijke artsen. U weet dat de planningscommissie zich 5 jaar op voorhand uitsprekt. Volgens de planningscommissie is er geen reden om de cijfers in vraag te stellen. Er

werd rekening gehouden met de verschillende factoren die effectief veranderen. Dat is de reden geweest waarom er voor de laatste 2 jaar waarvoor de quota waren vastgelegd, een stijging te merken was ten opzichte van de vorige jaren. Deze stijging is er gekomen omdat men rekening heeft gehouden met de wijzigingen op het terrein. We passen de quota aan de noodzaak aan.

Het quotum wordt verdeeld over de gemeenschappen op basis van de verdeelsleutel 60/40. Als de 40%-regel wordt toegepast op een gemeenschap, in casu de Franstalige gemeenschap, die in vergelijking met haar bevolkingsaandeel een hoger percentage artsen heeft, is het evident dat in deze gemeenschap een vermindering van werkkracht optreedt. Op federaal niveau wordt deze vermindering gezien als een geleidelijke afbouw van de plethora. De gemeenschap in kwestie ervaart dit anders en stelt dat het haar toegewezen quotum kleiner is dan het aantal artsen. Dit veroorzaakt psychologische reacties. Op dit ogenblik dringt de planningscommissie, die uit Nederlandstaligen en Franstaligen is samengesteld, er niet op aan de quota die reeds werden aangepast en verhoogd, opnieuw te verhogen. Er is geen probleem inzake de quota.

De planningscommissie heeft zich wel gebogen over de problematiek inzake bepaalde specialismen die in de toekomst effectief onvoldoende vervangen zullen kunnen worden. Op basis van de gegevens waarover de commissie op dit ogenblik beschikt, wenst zij inzake specialismen geen deelquota per specialisatie vast te leggen. Deelquota per specialisatie opleggen, is immers een schoolvoorbeeld van dirigisme. Tot op heden heeft het vrije spel van vraag en aanbod altijd gewerkt. Het vraag- en aanbodstelsel is verkieselijk boven het dirigistisch systeem van deelquota.

Wel werd weerhouden dat men de problematiek van de specialismen verder gaat bekijken. Men gaat na wat een aangepast systeem zou kunnen zijn om ervoor te zorgen dat men geen tekorten krijgt voor bepaalde specialismen die wel degelijk nodig zijn voor de volksgezondheid als men niet met subquota wil werken. Voor mij vormt het geen probleem als de Franstaligen zeggen dat zij dit op een ernstige manier ingevoerd willen zien.

Het volgende element is dat wij de contingeringsmaatregelen voor een beperkte periode vastleggen. Dat gaat tot en met het academiejaar 2007-2008. De intensiteit van de genomen maatregelen leidt niet tot een

onomkeerbare situatie. Als men een federale afspraak maakt met globale cijfers en vervolgens een toewijzing, dan kan het niet zo zijn dat men stelt dat de ene groep mag doen wat hij belangrijk vindt en de andere groep iets anders. Dan werkt het systeem immers niet. Wij zeggen trouwens niets over hoe men dit moet organiseren. De gemeenschappen zijn terzake soeverein en vullen dat op hun eigen manier in. Wij hebben echter wel de verantwoordelijkheid om de toegang tot het beroep te regelen. Dat moet federaal worden afgesproken. De Ministerraad heeft daarover unaniem een beslissing genomen. Er was dus geen enkele tegenstem, uit geen enkele taalgroep. Federaal mogen we eigenlijk niet van taalgroepen spreken. Het was in elk geval een unanieme beslissing.

Tot slot wil ik nog aanduiden dat uit een vrij recente enquête gebleken is dat de Waalse huisartsen gemiddeld 13 patiënten zien per dag. Voor Brussel gaat het om 8 patiënten per dag en voor Vlaanderen gaat het om 17 patiënten per dag. Ik heb het hier wel over de huisartsen en niet over de specialisten. Het is dus in geen geval zo dat men op basis hiervan kan zeggen dat er een tekort zou zijn op het vlak van de huisartsen om de bevolking goed te kunnen bedienen. De cijfers laten die conclusie niet toe.

Ik meen dat de normale problemen en de reacties uit de Franstalige gemeenschap te maken hebben met het feit dat men in het vorige academiejaar voor het eerst met die pijnlijke beslissingen geconfronteerd werd. Het is dan ook logisch dat men op zo'n moment probeert wat te gaan bewegen en te laten horen dat men het liever anders zou zien. Toen men begonnen is met de toegangsexamens aan Vlaamse kant, is er ook aan die kant veel druk uitgeoefend om daar onderuit te komen. Ik heb dan ook begrip voor de reacties op verschillende tijdstippen omwille van de eigenheid van het systeem dat men in de verschillende gemeenschappen gekozen heeft. Ik wil wel heel duidelijk stellen dat de langzame afbouw van de plethora waarvoor gekozen is, precies weerhouden is om ervoor te zorgen dat niet plots een paar jaren zo drastisch zou moeten worden beperkt dat er effectief medische faculteiten in moeilijkheden zouden zijn gekomen.

Dat is een terechte zorg van de Franstaligen. Er is met het systeem van de geleidelijke afbouw geen probleem met het functioneren van de Franstalige medische faculteiten. Aan Nederlandstalige kant is trouwens bekend dat er universiteiten zijn die zeer weinig studenten hebben. Zij zullen daar hun conclusies uit moeten trekken. Er is mij geen

enkel probleem bekend bij de grote medische faculteiten aan Franstalige kant.

02.05 Luc Goutry (CVP): Mevrouw de voorzitter, ik dank de minister voor haar duidelijk antwoord. Ik onderstreep ook dat de minister vasthoudend is in dit belangrijk beleidsdomein. Wij hebben gezegd dat het 20 jaar te laat is, dat er een veel te grote plethora is gegroeid. We hebben dat gemerkt in de uitgaven van de ziekteverzekering. We hebben er altijd geroeid tegen alle mogelijke stromen in. Men neemt dan uiteindelijk een niet eenvoudige maatregel, waarrond men zich dan ook moet kunnen organiseren. Dat men dan zeer snel de maatregel terug in twijfel zou brengen, zou een ramp zijn. Het zou waanzinnig zijn. Het zou getuigen van een zeer kortzichtige visie. Vanuit de positie die ik bekleed, zou ik mij daar absoluut tegen verzetten.

U zegt dat dit repercussies zal hebben op het onderwijs. Dat is evident. Men weet het, dus kan men daar rekening mee houden. Het zou al te gortig zijn dat men weigert de nodige beslissingen te nemen in verband met kleinere faculteiten of kleinere universiteiten waar de kritische massa niet bereikt wordt. Men moet dan niet aan de instroom gaan sleutelen, maar men moet dan rationaliseren binnen de onderwijsinstelling. Men moet samenwerken, faculteiten eventueel laten samensmelten binnen andere inrichtende machten. In die zin denk ik dat uw standpunt het enige correcte is. U hebt gezegd dat het niet de commissie is – die trouwens paritair is samengesteld – die enige druk zou hebben uitgeoefend of die de cijfers zou hebben geïnterpreteerd. Uiteraard is dat juist. Het is wat men met zo'n rapport doet. Het waren de daar ontstane geruchten die mij in de pen deden kruipen om u die vraag te stellen. Het was dus niet het rapport als dusdanig, want zoals ik gezien heb is dat een gewone weergave van de cijfers.

Men interpreteert in het rapport niet onmiddellijk. Men zegt wel dat er een dreigend tekort zou kunnen ontstaan voor bepaalde zeldzamere specialismen. Verder onthoudt men zich van interpretatie. In bepaalde organen, waar dat rapport terecht kwam, wou men daar wel bepaalde conclusies aan vastknopen. Om daar geen onduidelijkheid over te laten bestaan, stel ik u die vraag. Die onduidelijk zal hierbij weggenomen zijn, waarvoor dank.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.46 uur.

La réunion publique de commission est levée à 15.46 heures.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

COMMISSION DE LA SANTÉ PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU RENOUVEAU DE LA
SOCIÉTÉ

woensdag

16-05-2001

15:00 uur

mercredi

16-05-2001

15:00 heures

INHOUD

Vraag van mevrouw Magda De Meyer aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het verbod op zeugboxen in België en Europa" (nr. 4666)

Sprekers: **Magda De Meyer, Magda Aelvoet**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, **Robert Denis**

Vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het jaarrapport Planningscommissie" (nr. 4633)

Sprekers: **Luc Goutry, Magda Aelvoet**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

SOMMAIRE

Question de Mme Magda De Meyer à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'interdiction en Belgique et en Europe de l'élevage de porcelets en box individuels" (n° 4666)

Orateurs: **Magda De Meyer, Magda Aelvoet**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement, **Robert Denis**

Question de M. Luc Goutry à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "le rapport annuel de la Commission de planification" (n° 4633)

Orateurs: **Luc Goutry, Magda Aelvoet**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

van

WOENSDAG 16 MEI 2001

15:00 uur

COMMISSION DE LA SANTÉ
PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU
RENOUVEAU DE LA SOCIÉTÉ

du

MERCREDI 16 MAI 2001

15:00 heures

De vergadering wordt geopend om 15.13 uur door mevrouw Yolande Avontroodt, voorzitter.

01 Vraag van mevrouw Magda De Meyer aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het verbod op zeugboxen in België en Europa" (nr. 4666)

01.01 Magda De Meyer (SP): Volgens een rapport van de Europese Commissie van januari zouden zeugboxen in de EU moeten verboden worden vanaf 2012. De meerprijs van varkensvlees ingevolge de overschakeling op groepshuisvestingssystemen is zeer beperkt, zo blijkt uit het rapport. Het Wetenschappelijk Veterinair Comité wees er in 1997 reeds op dat zeugboxen ernstige welzijnsproblemen met zich brengen en het berekende dat de ruimte per varken met 50 procent zou moeten verhoogd worden ten opzichte van de ruimte voorgeschreven in de directive van 1991. Uit een opiniepeiling van april blijkt dat de publieke opinie sterk gekant is tegen zeugboxen en dat de bevolking bereid is een beperkte meerprijs te betalen voor varkensvlees.

Is de minister bereid op Europees vlak aan te dringen op een sneller verbod op zeugboxen vanaf 2006? Kan worden nagegaan of varkensboeren die op groepshuisvesting overschakelen financieel kunnen worden gesteund? Is de minister bereid te pleiten voor een verhoging van de ruimte met 50 procent, zoals het Wetenschappelijk Veterinair Comité bepleit? Tot slot zagen we graag een globale discussie over dierenwelzijn opgenomen in

La séance est ouverte à 15.13 heures par Mme Yolande Avontroodt, présidente.

01 Question de Mme Magda De Meyer à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'interdiction en Belgique et en Europe de l'élevage de porcelets en box individuels" (n° 4666)

01.01 Magda De Meyer (SP): Selon un rapport de la Commission européenne, datant du mois de janvier, l'élevage des porcelets en box individuels sera interdit dans l'Union européenne dès 2012. Le passage à des systèmes d'élevage collectifs ne devrait entraîner qu'une faible augmentation du prix de la viande de porc, indique encore le rapport. En 1997 déjà, le Comité scientifique vétérinaire avait dénoncé les inconvénients de ces box individuels pour le bien-être des animaux et avait conclu à la nécessité d'agrandir de moitié l'espace par porc prescrit dans la directive de 1991. D'après un sondage d'opinion, la population est fortement opposée à l'utilisation de box individuels et serait prête à payer la viande de porc un peu plus cher.

La ministre pourrait-elle insister auprès de l'Union européenne afin que l'interdiction des box individuels soit avancée à 2006 ? Serait-il possible d'accorder une aide financière aux éleveurs de porcs qui remplacent leurs box individuels par des systèmes d'élevage collectif ? La ministre est-elle prête à plaider en faveur d'une augmentation de l'espace de 50 pour cent, comme le recommande le Comité scientifique vétérinaire ? Enfin, nous

ons actieprogramma voor het EU-voorzitterschap.

souhaitons que la Belgique mette sa présidence de l'Union européenne à profit pour organiser un large débat sur le bien-être animal.

01.02 Minister **Magda Aelvoet** (Nederlands): Ik kan enkel voor wat mijn verantwoordelijkheid betreft antwoorden op deze vraag. Voor een deel is de minister van Middenstand en Landbouw bevoegd.

Ik heb vorige week een brief geschreven aan mijn collega om hierover te overleggen. Zodra ik een antwoord heb, zal het overleg direct van start gaan. Dit proces zal tijd vragen, omdat we ook op Europees vlak moeten overeenkomen. Er zal met de gegevens van het Wetenschappelijk Veterinair Comité rekening worden gehouden. Op Vlaams niveau zijn we bezig met een reconversie in de varkenssector. Ik zal ook met de regionale collega's moeten contact opnemen. Er zijn overtuigende elementen om een daling van de zeugboxen door te voeren. Omtrent de castratie van de varkens zal een gemengde werkgroep opgericht worden. Een datum vooropstellen om deze praktijk te stoppen, lijkt niet direct haalbaar. Onze streefdatum is 2009. We overwegen om ook een intensief overleg op te starten omtrent de andere onderwerpen uit de Richtlijn. Ik geloof in het promoveren van de omschakeling naar meer diervriendelijke productiemethodes. Ook Europees gezien zal dat veel tijd vragen. We zullen de sector ervan moeten overtuigen dat alternatieven haalbaar zijn. We zullen de sector ook moeten ondersteunen om de omschakeling mogelijk te maken. Ik acht het echter onmogelijk dit dossier te kunnen afsluiten in de periode van het Belgisch voorzitterschap.

01.03 **Robert Denis** (PRL FDF MCC): Gaïa heeft dit probleem terecht opgeworpen. In een zeugbox heeft de zeug niet het nodige comfort om gemakkelijk te werpen en haar biggen te zogen. De traditionele kweekmethode, waarbij de zeugen vrijelijk konden rondlopen in een grote ruimte, houdt echter ook risico's in, met name het risico dat de biggetjes verpletterd worden. Vandaar dan ook de invoering van de zeugbox.

Ik stel voor dat een stuurgroep belast wordt met het bestuderen van mogelijke nieuwe typen van zeugboxen.

01.04 **Magda De Meyer** (SP): Is het wel nodig varkens zo vet te mesten dat ze een bedreiging vormen voor de eigen kroost?

Ik heb er alle begrip voor dat deze problematiek niet op zes maanden kan worden afgewerkt. Ik denk dat het een goed idee is een aantal specialisten op deze problematiek te zetten, maar betwijfel of het

01.02 **Magda Aelvoet**, ministre (en néerlandais): Je ne peux répondre à cette question que pour ce qui relève de ma responsabilité. Cette matière ressortit également au ministre des Classes moyennes et de l'Agriculture.

J'ai écrit la semaine passée une lettre à mon collègue en vue d'une concertation qui débutera dès que j'aurai reçu sa réponse. Ce processus exigera du temps car la concertation doit également avoir lieu au niveau européen. Nous tiendrons compte des données du Comité scientifique vétérinaire. Au niveau flamand, une reconversion du secteur porcin est en cours. Je devrai également prendre contact avec mes collègues régionaux. Il existe suffisamment d'éléments convaincants pour procéder à une diminution du nombre de box pour truies. Un groupe mixte réunissant tous les acteurs sera chargé d'étudier la castration des porcs. Il est actuellement impossible de dire quand nous pourrions mettre un terme à cette pratique. Nous visons 2009. Nous envisageons également de lancer une concertation intensive à propos des autres sujets de la directive. Je crois en la promotion du passage à des méthodes de production plus respectueuses des animaux. Cela exigera également beaucoup de temps au niveau européen. Nous devons convaincre le secteur de l'existence de solutions de rechange. Nous devons soutenir le secteur pour permettre la transition. J'estime cependant qu'il sera impossible de clôturer ce dossier avant la fin de la présidence belge.

01.03 **Robert Denis** (PRL FDF MCC) : Gaïa a eu raison de soulever ce problème. Les boxes enlèvent à la truie tout le confort nécessaire au moment où elle met bas et allaite ses porcelets. La méthode traditionnelle qui consistait à laisser courir les truies dans un grand espace présente cependant aussi des risques, notamment d'écrasement de leurs porcelets. C'est la raison pour laquelle les boxes avaient été construits.

Je suggère de confier à une commission de spécialistes une étude sur les possibilités de développer de nouveaux types de boxes.

01.04 **Magda De Meyer** (SP): Est-il vraiment nécessaire d'engraisser les cochons au point qu'ils constituent une menace pour leur propre progéniture?

Je comprends parfaitement que ce problème ne pouvait être résolu en six mois. Je suis favorable à l'idée de demander à des experts de se pencher sur

een goed idee is dit probleem te laten behandelen in de werkgroep die zich buigt over castratie.

Ik kreeg geen antwoord op mijn vraag over het onderdeel "dierenwelzijn" in het EU-actieprogramma.

01.05 Minister **Magda Aelvoet** (Nederlands): Op 6 juni wordt een overzicht gegeven.

(Frans) Wanneer de zeug werpt, wordt ze naar een andere plaats overgebracht maar na het werpen komt ze terug in haar box die te smal is.

01.06 **Robert Denis** (PRL FDF MCC): Dit keer heeft Gaïa terecht geprotesteerd.

Het incident is gesloten.

02 Vraag van de heer **Luc Goutry** aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het jaarrapport Planningscommissie" (nr. 4633)

02.01 **Luc Goutry** (CVP): Zopas ontvingen we de besluiten van het jaarrapport 2001 van de Planningscommissie voor medische beroepen. De laatste tijd ontstaat er opnieuw druk om de maatregelen tot contingentering te versoepelen, omdat er volgens een rapport van de UCL een dreigend tekort zou ontstaan. Er duikt ook steeds een verschillende benadering op tussen de Vlaamse en Franse Gemeenschap.

Hoe interpreteert de minister de gegevens uit het jaarrapport 2001? Denkt zij dat er een tekort aan geneeskundigen dreigt, binnen welke tijdspanne en voor welk soort specialisten? Gaat zij akkoord met de toenemende druk uit Wallonië om de contingentering te verruimen? Houdt zij vast aan een eenvormige toepassing van de contingentering in de beide Gemeenschappen? Komt de druk vanuit de onderwijssector of vanuit de medische sector? Heeft het probleem in Wallonië niet eerder te maken met een ondoeltreffende organisatie binnen de universiteiten? De druk zou dus ontstaan vanuit de faculteiten die te weinig studenten hebben.

02.02 Minister **Magda Aelvoet** (Nederlands): Ik verwijs naar mijn antwoord van vorige week in de Senaat. De Planningscommissie stelt vast dat er geen reden is om de voor 2004-2008 vastgestelde

ce dossier mais éprouve des doutes quant à l'opportunité de le confier à un groupe de travail s'intéressant à la castration.

Quant à ma question relative au volet du plan d'action de l'UE consacré au bien-être des animaux, vous n'y avez pas répondu.

01.05 **Magda Aelvoet**, ministre (en néerlandais): Un aperçu général sera présenté le 6 juin.

(En français): Quand la truie met bas, elle est effectivement placée ailleurs, mais quand la mise-bas est terminée, elle retourne dans son box, beaucoup trop exigü.

01.06 **Robert Denis** (PRL FDF MCC): Cette fois-ci, Gaïa a eu raison de protester.

L'incident est clos.

02 Question de M. **Luc Goutry** à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "le rapport annuel de la Commission de planification" (n° 4633)

02.01 **Luc Goutry** (CVP): Nous venons de recevoir les conclusions du rapport annuel 2001 de la Commission de planification des professions médicales. Ces derniers temps, on constate une augmentation de la pression en vue d'assouplir les mesures de contingentement, soi-disant à cause d'un risque important de pénurie, si l'on en croit un rapport de l'UCL. Les visions des Communautés flamande et française continuent par ailleurs de diverger.

Comment interprétez-vous les données du rapport annuel 2001? Pensez-vous qu'il y ait un risque de pénurie de médecins, dans quels délais et pour quelles spécialités? Que pensez-vous de la pression wallonne visant à assouplir le contingentement? Vous en tenez-vous à une application uniforme du contingentement dans les deux Communautés? La pression vient-elle du secteur de l'enseignement ou du secteur médical? Le problème wallon ne trouve-t-il pas plutôt son origine dans la mauvaise organisation des universités? La pression viendrait alors des facultés qui comptent trop peu d'étudiants.

02.02 **Magda Aelvoet**, ministre (en néerlandais): Comme je l'ai dit la semaine dernière au Sénat, la Commission de planification constate qu'il n'y a pas lieu de modifier les chiffres de contingentement

cijfers inzake contingentering aan te passen in het licht van elementen als vergrijzing, vervrouwelijking van het artsenkorps en vermindering van de arbeidsduur. Het quatum wordt over de Gemeenschappen verdeeld volgens de 60/40-sleutel. Het is logisch, gezien het aantal artsen, dat er in de Franse Gemeenschap een vermindering van werkkracht komt, die federaal een geleidelijke vermindering van de plethora betekent.

Anderzijds is het niet uitgesloten dat er tekorten ontstaan voor bepaalde specialismen. Toch is de Planningscommissie voorlopig geen voorstander van dirigistische deelquota. Deze problematiek wordt wel van nabij opgevolgd.

We zitten nu met een planning tot het academiejaar 2007-2008. Die leidt niet tot een onontkoombare situatie. De Gemeenschappen zijn bevoegd voor het invullen van de wijze waarop de contingentering wordt doorgevoerd. Wij zijn enkel bevoegd om de toelating tot het beroep te regelen.

Uit een recente enquête is gebleken dat de Waalse huisartsen dertien patiënten per dag zien, de Brusselse acht per dag en de Vlaamse zeventien per dag. Op deze basis kan men niet besluiten dat er een tekort aan huisartsen is.

Ik begrijp dat er in de Franse Gemeenschap nu een reactie komt omdat ze vorig jaar een eerste keer een contingentering hebben toegepast. Het moet op een geleidelijke manier gebeuren. Er zijn inderdaad universiteiten die weinig studenten hebben, maar die moeten hier dan hun conclusies uit trekken. De langzame vermindering van de plethora zal voor de grote Franstalige medische faculteiten geen problemen meebrengen.

02.03 Luc Goutry (CVP): Ik ben blij met de vasthoudendheid van de minister, die de – recente – maatregelen niet ter discussie stelt. Het onderwijs heeft de mogelijkheid zich te reorganiseren en te rationaliseren.

Het was niet het rapport van de Planningscommissie zelf dat me deze vraag om meer duidelijkheid ontlokte, wel de mogelijke reactie erop vanwege bepaalde drukingsgroepen.

Het incident is gesloten.

De vergadering wordt gesloten om 15.46 uur.

fixés pour 2004-2008 pour tenir compte du vieillissement, de la féminisation du corps médical ainsi que de la diminution du temps de travail. Le quota est réparti entre les Communautés selon la clé 60/40. Étant donné le nombre de médecins, il est logique que la Communauté française connaisse une baisse des effectifs sous la forme d'une diminution progressive de la pléthore.

D'autre part, il n'est pas exclu que des pénuries apparaissent pour certaines spécialités. La Commission de planification n'est toutefois pas favorable à des quotas à géométrie variable. Nous suivons cependant de près cette problématique.

Le calendrier que nous avons élaboré jusqu'à l'année académique 2007-2008 n'entraînera pas de problèmes insurmontables. La mise en œuvre concrète du contingentement ressortit à la compétence des Communautés. Notre compétence s'étend uniquement à l'organisation de l'accès à la profession.

Une enquête récente a mis en évidence que les généralistes wallons, bruxellois et flamands voient respectivement 13, 8 et 17 patients par jour. Ces chiffres ne permettent pas de conclure à une pénurie de généralistes.

Je puis comprendre que des réactions se manifestent à présent au sein de la Communauté française, confrontée pour la première fois à un contingentement l'année dernière. Les mesures doivent être mises en œuvre progressivement. Certaines universités comptent en effet peu d'étudiants mais elles doivent tirer de cette situation les conclusions qui s'imposent. Pour la plupart des facultés de médecine francophones, le démantèlement lent de la pléthore n'entraînera pas de problèmes.

02.03 Luc Goutry (CVP): Je suis heureux de la détermination de la ministre qui ne remet nullement en cause les mesures prises récemment. L'enseignement a la possibilité de se réorganiser et de prendre des mesures de rationalisation.

Ma demande de clarification n'était pas inspirée par le rapport de la Commission de planification mais par la réaction éventuelle à ce rapport de certains groupes de pression

L'incident est clos.

La séance est levée à 15.46 heures.